

הודעה לעיתונות-

**קטע מתוך סקירת ההתפתחויות הכלכליות בחודשים האחרונים שתופיע בקרוב:
שלוש שנים ליישום חוק מענק הכנסה (לשעבר מס הכנסה שלילי)***

- במהלך שלוש השנים הראשונות ליישום חוק מענק ההכנסה¹ גדלו במידה ניכרת מספרי הזכאים ומקבלי המענק והסכומים ששולמו. זאת בעיקר בזכות החלת החוק על אימהות לילדים עד גיל שנתיים בכל הארץ, בשנה השלישית ליישום.
- רוב התשלומים - 80 אחוזים - הועברו לשכבות החלשות, הנמצאות בשני חמישונים ההכנסה התחתונים. סכום המענק הגבוה ביותר לנפש תקנית שולם למקבלי המענק העניים מחמישון ההכנסה התחתון.
- שיעורי המימוש לא השתנו משמעותית בשלוש השנים האלה ועמדו על כ-45 אחוזים. בשנה השלישית ליישום החוק היה שיעור המימוש באזורים בהם הופעל בכל התקופה גבוה יותר מאשר באזורים שבהם החוק יושם לראשונה.
- בשל שינויי חקיקה בוטלה תחולת החוק זמנית לגבי מרבית הזכאים ב"אזורי השילוב" (האזורים בהם הופעלה במקביל התוכנית "אורות לתעסוקה") בשמונת החודשים האחרונים של 2010. ביטול זה, אם לא יתוקן, יביא לירידה חדה של מספר מקבלי המענק ושל סכומו הממוצע, ועלול לפגוע בתמריץ-לעבודה שהחוק מספק.

בשנת 2008 החל יישום חוק מענק ההכנסה (שכונה אז "חוק מס הכנסה שלילי"), המקנה סובסידיה לעובדים בעלי שכר נמוך. בשנתיים הראשונות, 2008 ו-2009, יושם החוק (תשלום המענק בגין חודשי עבודה בשנים 2007 ו-2008) רק במספר אזורים² (להלן: אזורי השילוב), ובהמשך (בשנת 2010 בגין עבודה ב-2009) הורחבה תחולתו לאימהות לילדים עד גיל שנתיים³ בכל הארץ.

החוק נסב על משפחות של עובדים עם ילדים ועל עובדים בני 55 ואילך המשתכרים מ-1,920 ש"ח - עד ל-6,237 ש"ח בממוצע לחודש עבודה⁴. סכום המענק החודשי מחושב לפי מספר חודשי העבודה, גובה השכר וההרכב המשפחתי, ומגיע עד 440 ש"ח לחודש (עבור הזכאים עם 3 או יותר ילדים). במשפחות עם שני זכאים המענק החודשי יכול להגיע עד 880 ש"ח לחודש. התשלום מתבצע בשנה העוקבת לזו שבגינה שולם המענק, לאחר הגשת בקשה לתשלום על ידי העובד⁵.

* תודה לעובדי רשות המסים-שע"מ שעזרו רבות בהכנת הנתונים.

¹ השם המקורי של החוק – "מס הכנסה שלילי" – שונה בשנת 2010 ל"מענק הכנסה".

² היישובים שבהם יושם החוק: ירושלים, אשקלון, שדרות, נצרת, נצרת עילית, עין מאהל, באקה-ג'ית, משמרות, עין עירון, ערערה, כפר פינס, כפר קרע, אור עקיבא, חדרה, פרדס חנה-כרכור, מועצה מקומית בסמ"ה (מועוויה, ברטעה ועין א-סאלה) ונתניה.

³ ילדים שטרם מלאו להם שנתיים במהלך שנת המס. גם אבות חד-הוריים שהם ראשי משק הבית.

⁴ למשפחות עם ילד אחד או שניים ולבני 55 ומעלה סף השכר העליון הוא 5,710 ש"ח. התקרה של 6,237 ש"ח חלה על זכאים עם 3 ילדים או יותר, שגם סכום המענק שהם זכאים לו גבוה יותר.

⁵ להרחבה על החוק ראו הפרסום "מס הכנסה שלילי – תוצאות השנה הראשונה ליישום החוק", בנק ישראל, סדרת מאמרים לדיון, 6.2010, <http://www.bankisrael.gov.il/deptdata/neumim/neum358h.pdf>.

סקירה זו בוחנת את התפתחות של אוכלוסיית הזכאים, מימוש הזכאות, תשלומי המענק והשפעתו על הרווחה הכלכלית של מממשי הזכאות בשלוש השנים הראשונות ליישום החוק.

א. זכאות⁶

תיאור אוכלוסיית הזכאים

מספר הזכאים הפוטנציאליים (עובדים שלפי נתוני רשות המסים זכאים למענק) גדל מ-64 אלף בשנה הראשונה של יישום החוק לכ-103 אלף איש בשנה השלישית. הגידול נובע מהרחבת הזכאות לעצמאיים החל משנת 2008 (תוספת של 1,200 מקבלי מענק⁷), ולאימהות לילדים עד גיל שנתיים בכל הארץ החל מ-2009 (תוספת של כ-34 אלף אימהות לילדים מחוץ לאזורי השילוב; ראו הרחבה בהמשך).

גודלה של אוכלוסיית הזכאים השכירים המתגוררים באזורי השילוב – קבוצת הזכאים שלגביה אפשרית השוואה לאורך השנים – נותר יציב בשנים 2007–2009 ברמה של כ-64–68 אלף איש. אוכלוסייה זו אופיינה לאורך תקופת חמש השנים שלפני יישום החוק בנוכחות יציבה בשוק העבודה, וברמת שכר קבועה סביב שכר המינימום⁸. יציבות התעסוקה של הזכאים לאורך השנים מסבירה את רציפות הזכאות של מרביתם מאז הפעלת החוק: כ-60 אחוזים מהזכאים ב-2008 היו זכאים גם בשנה שקדמה לה. מבין הזכאים החדשים כחמישית לא עבדו בשנה הקודמת. מבין אלו שעבדו שנתיים רצופות כמחצית הפכו לזכאים עקב שינויי גיל (הגיעו לגיל המזכה - 23 להורים לילדים ו-55 לזכאים מבוגרים) או משום שנולדו להם ילדים, והמחצית השנייה – עקב שינויים בשכר (כשליש בעקבות עליית השכר מעל לסף המינימלי). שכרם החודשי של הזכאים החדשים, שלא עבדו ב-2007, נמוך משמעותית מזה של הזכאים הוותיקים ושל הזכאים החדשים שעבדו ב-2007 (לוח 1). חלקם של הערבים (כולל תושבי מזרח ירושלים) גדל מ-28 אחוזים בקרב הזכאים ה"וותיקים" ל-34 אחוזים בקרב הזכאים שהצטרפו לשוק העבודה בשנת 2008.

לוח 1: השוואת המאפיינים של הזכאים השכירים באזורי השילוב לפי תקופת הזכאות, 2008

הזכאים ב-2008				מאפיינים
כלל הזכאים	זכאים "חדשים" שלא עבדו ב-2007	זכאים "חדשים" שעבדו ב-2007	זכאים "ותיקים"*	
4,034	3,507	4,172	4,023	השכר החודשי, ש"ח
10	7	10	11	מספר חודשי העבודה
41,640	23,372	42,761	43,529	השכר השנתי, ש"ח
13	16	11	14	ערבים (ללא מזרח י-ם), אחוזים
13	18	9	14	ערביי מזרח ירושלים, אחוזים
26	19	29	25	עולים משנות ה-90, אחוזים

⁶ הנתונים לגבי כלל הזכאים בגין עבודה בשנים 2007–2009 מתבססים על נתוני מקור שנתקבלו מרשות המסים. הניתוחים המפורטים יותר נערכו על סמך מדגם המקרי של 10 אחוזים מסך השכירים, המתבסס על נתוני טופס 126 הממוכן, שהוגש לרשות המסים על ידי המעסיקים. למאגר הנתונים הוספו נתוני הזכאות, סכומי המענק והמימוש בפועל, וכן נתונים ממרשם התושבים.

⁷ לגבי העצמאיים לא בוצעה הערכה של זכאות פוטנציאלית.

⁸ להרחבה על ההיסטוריה התעסוקתית של הזכאים הפוטנציאליים ראו: "השנה הראשונה להפעלת התוכנית "מס הכנסה שלילי", בנק ישראל, ההתפתחויות הכלכליות בחודשים האחרונים 2010, 2011.

12	10	8	12	חרדים, אחוזים
20	19	22	26	אימהות חד-הוריות כאחוז מסך הנשים
63,000	5,061	22,140	35,799	סך כל הזכאים
5,987	481	2,104	3,402	מספר התצפיות

* זכאים בשתי שנות הזכאות 2007 ו-2008.

בחירת הזכאים המתגוררים מחוץ לאזורי השילוב אפשרית רק לגבי שנת הזכאות 2009 – השנה הראשונה שבה התוכנית הורחבה אל מחוץ לאזורי השילוב. בשנה זו כשליש מכלל הזכאים – אימהות לילדים עד גיל שנתיים – התגוררו מחוץ לאזורי השילוב. שכרן החדשי של עובדות אלה נמוך בכ-7 אחוזים מזה של שאר הזכאים, מספר חודשי עבודתן קטן יותר, וסכום המענק שהן זכאיות לו נמוך בכ-6 אחוזים. שיעורן של קבוצות אוכלוסייה כגון עולות ואימהות חד-הוריות בכלל הזכאים מחוץ לאזורי השילוב דומה לשיעורן בקרב הזכאיות עם ילדים עד גיל שנתיים באזורי השילוב (לוח 2).

לוח 2: הרכב הזכאים המתגוררים מחוץ לאזורי השילוב

(שנת הזכאות 2009)

קבוצת האוכלוסייה	מספר הזכאים	משקל הקבוצה בסך הזכאים	משקל הקבוצה באזורי השילוב*
עולות	5,500	16	17
חד-הוריות	3,100	9	9
זכאיות עם 1-2 ילדים	19,600	58	59
זכאיות עם 3 או יותר ילדים	14,200	42	41
מספר הזכאיות	33,800		8,200

* חושב כאחוז מסך הזכאיות שלהן ילדים עד גיל שנתיים, ממוצע של שנות הזכאות 2007 ו-2008.

השינויים הצפויים בתחולת הזכאות

חוק מענק ההכנסה קבע כי עד לפריסתו הארצית החל משנת 2010 (על בסיס ההכנסות בשנת 2009) הוא יופעל באזורים שבהם פועלת התוכנית "אורות לתעסוקה" ("תוכנית ויסקונסין"). במסגרת חוק ההסדרים לשנים 2009–2010 נדחתה ההרחבה ל-2012 (על בסיס ההכנסות בשנת 2011). במאי 2010 בוטלה תוכנית "אורות לתעסוקה", וכתוצאה מכך בוטל הבסיס החוקי להפעלת תוכנית מענק ההכנסה באזורי השילוב עד לפריסתה הארצית. לעומת זאת, הזכאות של אימהות לילדים עד גיל שנתיים, שהוסדרה לפי חוק הסיוע לאימהות עובדות ("חוק המטפלות"⁹), אינה מוגבלת לפי ההשתייכות הגיאוגרפית (לוח 3).

לוח 3: תחולת הזכאות למענק הכנסה

שנת תשלום המענק	תקופת העבודה בגינה שולם המענק	הגדרת הזכאות
2008	2007-12-1	שכירים באזורי השילוב
2009	2008-12-1	שכירים ועצמאיים באזורי השילוב
2010	2009-12-1	שכירים ועצמאיים: כלל הזכאים באזורי השילוב ואימהות לילדים עד גיל שנתיים בפריסה הארצית

⁹ לפי החוק אימהות עובדות יקבלו נקודת זיכוי נוספת עבור כל ילד עד גיל 5 החל משנת 2012; עד אז, כפיצוי, הוקדם יישום חוק מענק ההכנסה בפריסה ארצית לאימהות לילדים עד גיל שנתיים.

2011	4-1 2010	זכאים באזורי השילוב למעט אימהות ילדים עד גיל שנתיים
	12-1 2010	אימהות לילדים עד גיל שנתיים בכל הארץ
2012	12-1 2011	שכירים ועצמאיים בכל הארץ

הביטול הזמני של החוק לגבי אזורי השילוב יקטין משמעותית את גובה המענק השנתי ויצמצם גם את מספר הנהנים ממנו. המענק משולם לפי חודשי העבודה בשנת הזכאות, ועקב הביטול הוא יחושב רק לגבי העבודה בארבעת החודשים הראשונים של 2010. כך יוקטן המענק השנתי הממוצע למקבל באזורי השילוב (ללא אימהות לילדים עד גיל שנתיים) בכשני שלישים. כיוון שמימוש הזכאות מתואם חיובית עם סכום המענק, צפוי שיעור המימוש בקרב הזכאים באזורי השילוב (למעט אימהות לילדים עד גיל שנתיים) לרדת ל-30 אחוזים, ושיעור המימוש הכולל צפוי לרדת ל-35 אחוזים, ירידה של כרבע במספר מקבלי המענק¹⁰. יתר על כן, אי העקביות ביישום החוק יפגע באמינותו בקרב הזכאים הפוטנציאליים, שהם ציבור חלש מבחינת רמת ההשכלה ויכולת ההשתכרות, וכך ייפגעו שיעורי המימוש גם בעתיד, ויידחו השינויים החיוביים שהחוק עשוי לקדם בהתנהגות האוכלוסיות החלשות בשוק העבודה. תיקון הפער – למשל על ידי הקדמת פריסתו הארצית או החלטה על המשכיות באזורי "אורות לתעסוקה" – עשוי למנוע השפעה שלילית זו.

ב. מימוש הזכאות

שיעור המימוש

שיעור המימוש במהלך השנים היה יציב ברמה של כ-43-45 אחוזים (לוח 4)¹¹. בשנת 2009 באזורים שבהם החוק יושם לראשונה (כל האזורים מחוץ לאזורי השילוב) הוא היה נמוך יותר מאשר באזורי השילוב. זאת מפני שרמת המודעות באזורים החדשים הייתה נמוכה יותר מאשר באזורים שבהם החוק כבר פועל ברציפות זה שלוש שנים, וכן מפני המאפיינים הייחודיים של הזכאים החדשים - אימהות לילדים עד גיל שנתיים - ביניהם סכום מענק נמוך יותר, המקטין את המניע למימוש. בשנת 2009 נותר המענק הממוצע ללא שינוי ניכר ברמה של 2,820 ש"ח, לאחר שהוא עלה ב-9 אחוזים בשנת 2008.

לוח 4: הזכאות למענק ומימושה, 2007 עד 2009

שנת הזכאות	תחולת הזכאות	מספר הזכאים	סך המממשים	מממשים: עצמאיים בלבד	שיעור המימוש*, אחוזים
2007	אזורי השילוב: שכירים	64,000	28,800	-	45
2008	אזורי השילוב: שכירים ועצמאיים	64,000	28,063	505	43
2009	אזורי שילוב + אימהות לילדים עד גיל שנתיים בפריסה ארצית	102,600	46,477	1,222	45

¹⁰ לפי סימולציה המבוססת על חודשי העבודה וסכומי המענקים של המממשים בשנות הזכאות 2007 ו-2008. שיעורי המימוש של הזכאים למענק בסכום שעד 950 ש"ח היו 30 אחוזים. האומדן לגבי הזכאים לפי "חוק המטפלות" מתבסס על נתוני 2009: 46 אחוזים באזורי השילוב ו-42 אחוזים מחוץ להם.

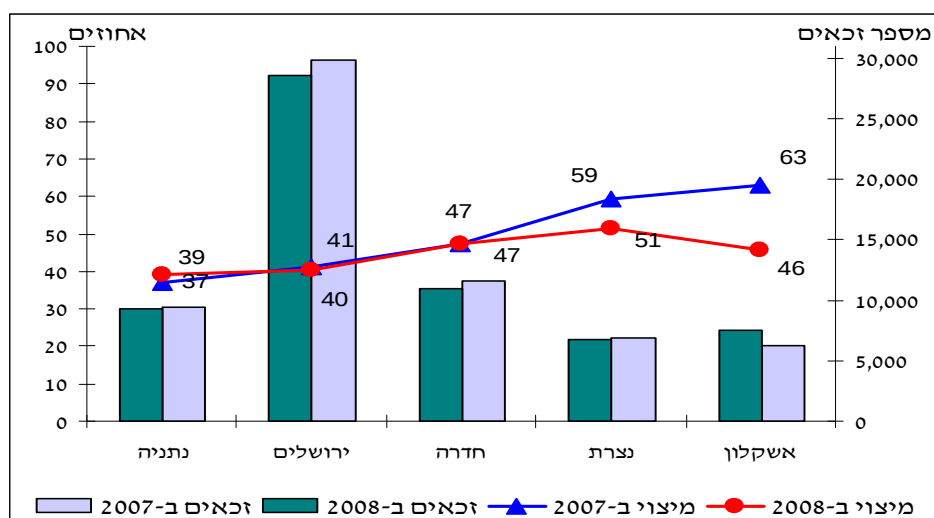
¹¹ שיעור המימוש מחושב לגבי השכירים בלבד, כיחס בין מספר מקבלי המענק למספר הזכאים הפוטנציאליים. הערכת הזכאות הפוטנציאלית מתבצעת על בסיס מאגר המידע של רשות המסים הכולל את דיווחי המעסיקים על תשלומי השכר לכל השכירים במשק. מאחר שבסיס נתונים זה לא כולל את נתוני ההכנסה של העצמאיים, לא הוערך פוטנציאל הזכאות בקרבם.

נתוני 2009 לפי חלוקה אזורית					
2009	אזורי השילוב בלבד	68,800	31,970	**843	46
2009	מחוץ לאזורי השילוב	33,800	14,507	**379	42

*חושב כשיעור של סך המממשים בסך הזכאים (שניהם בניכוי העצמאיים). סך הזכאים הוא מספר מקבלי המענק בתוספת מספר הזכאים הפוטנציאליים (לפי ההערכה של רשות המסים) שלא הגישו בקשה למענק. הערכה כזאת בוצעה לגבי השכירים בלבד ואינה כוללת את הזכאים העצמאיים.

** בהיעדר הנתונים המדויקים חושב בהתאם למשקל של כל קבוצה בסך המממשים. ניתוח מימוש הזכאות לאורך שנים (באזורי השילוב, שכירים בלבד) מלמד על השונות הגבוהה בשיעורי המימוש בין קבוצות האוכלוסייה ובין האזורים הגיאוגרפיים. באזור 1 מוצגים שיעורי המימוש באזורי השילוב בשנתיים הראשונות ליישום החוק. ברוב האזורים לא השתנה שיעור המימוש בשנה השנייה, למעט נצרת ואשקלון בהם היה שיעור המממשים גבוה במיוחד בשנה הראשונה, בזכות פעילות הסברתית. באזור נצרת הוקם פרויקט משותף של עמותת "ידיד", חברת אגם-מהל"ב (שהפעילה את התוכנית "אורות לתעסוקה" באזור זה) ורשות המסים. עובדי הרשות הדריכו את מתנדבי עמותת "ידיד" ואת יועצי התעסוקה של אגם-מהל"ב בדבר פרטי התוכנית. באזור אשקלון, שנפגע במהלך מבצע "עופרת יצוקה", הוגברה פעילות ההסברה של הרשויות המקומיות על זכויות לתמיכות שונות, כולל מענק ההכנסה. תוצאות השנה השנייה מלמדות על הצורך לחזור ולנהל פעילות הסברה רחבה מדי שנה בשנה, לפחות בשלבים הראשונים של יישום החוק.

איור 1. הזכאים הפוטנציאליים ושיעור המימוש באזורי השילוב בשנות הזכאות 2007 ו-2008.

קבוצות אוכלוסייה הפעילות יותר מאחרות במימוש זכאותן הן חרדים, ערבים (ללא מזרח ירושלים), משפחות חד-הוריות ומועסקים במגזר הציבורי (לוח 5). שיעורי המימוש הגבוהים של החרדים והערבים (ללא מזרח ירושלים) מוסברים חלקית בסכומי המענק הגבוהים יחסית (המתואמים חיובית עם הסיכוי למימוש), עקב זכאותם למענק המורחב המיועד למשפחות עם 3 או יותר ילדים. אימהות חד-הוריות זכאיות להטבות רבות, ויש להן ניסיון רב יותר במימושן, התורם גם במקרה של מענק ההכנסה. אחת הסיבות למימוש הגבוה של המועסקים במגזר הציבורי היא דיווח סדיר של המעסיקים לרשויות המס, שהוא בסיס לקביעת הזכאות¹². מימוש

¹² להרחבה בעניין הגורמים המשפיעים על הסיכוי למימוש הזכאות ראו: "מס הכנסה שלילי – תוצאות השנה הראשונה ליישום החוק", בנק ישראל, סדרת מאמרים לדיון-חטיבת המחקר, 6.2010.

<http://www.bankisrael.gov.il/deptdata/neumim/neum358h.pdf>

הזכאות הנמוך ביותר הוא בקרב ערבי מזרח ירושלים; הוא אמנם גדל בשנה השנייה ליישום החוק, אך עדיין נותר נמוך מאוד ביחס לשאר הזכאים.

לוח 5: שיעורי המימוש לפי קבוצות האוכלוסייה, אחוזים

שנת הזכאות		קבוצות אוכלוסייה
2008	2007	
43	45	שיעור המימוש הכללי
32	26	ערבי מזרח ירושלים
47	50	ערבים (ללא מזרח י-ם)
48	58	מועסקים במגזר הציבורי
42	45	יהודים ותיקים לא חרדים
43	48	עולים משנות ה-90
55	59	חרדים
53	57	אימהות/אבות חד הוריות/ים

ג. תשלומי המענק והשפעתם על הרווחה

תשלום המענק

סכום המענק הממוצע השנתי עלה מ-2,560 ש"ח בשנה הראשונה ליישום החוק ל-2,820 ש"ח בשנה השלישית, גידול ריאלי של 5.5 אחוזים¹³. הסכום הכולל של המענק השנתי ששולם עלה מ-74 מיליוני ש"ח בגין שנת הזכאות 2007 לכ-131 מיליונים בשנה האחרונה (לוח 6). ברזרבה שנוצרה בתקציב לשנת 2011 לצורך החוק (תקנה 13-01-05-22) נשמרו סכומים גבוהים יותר, המספיקים למימון התוכנית בפריסה הארצית כבר בשנה זו (על בסיס ההכנסות ב-2010). אומדן העלות של יישום החוק בתחולה הארצית הוא כ-400 מיליוני ש"ח (בהנחת שיעור מימוש של 45 אחוזים, הדומה לשיעור בפועל בכל תקופת יישום החוק) קרוב לסכום שנשמר ברזרבה לשנת 2011¹⁴.

לוח 6: העלות השנתית של החוק ותקצובה

שנת הזכאות	שנת התקציב	סכום המענק הכולל ששולם בגין שנת הזכאות (מיליוני ש"ח)	הרזרבות בתקציב (תקנה מס' 13-01-05-22, (מיליוני ש"ח)	הוצאה תקציבית בפועל (כולל התחייבות לתשלום בשנת התקציב הבאה), (מיליוני ש"ח)
2007	2008	74	116	35
2008	2009	78	198	126.6
2009	2010	131	489	113.8
2010	2011		400	200

¹³ השינוי במדד הממוצע של 2009 (שבמהלכה שולמו מרבית הסכומים בגין העבודה ב-2007) לעומת במדד הממוצע בתקופת התשלום של המענק בגין העבודה ב-2009 (7.2010-4.2011).

¹⁴ השימוש ברזרבות מותנה בעמידה ביעד גביית המסים שהונח בבסיס התקציב. נראה שהתנאי אינו מהווה מגבלה אפקטיבית ב-2011.

הפער בין התשלום הכולל בגין שנת הזכאות לסכום ההוצאה התקציבית נובע מהעובדה שהמענק משולם במספר תשלומים¹⁵ שווים, אחת לשלושה חודשים, ומהטיפול המתמשך בתביעות שבבירור (בעיקר בשל אי הגשת טופס 126 לרשות המסים על ידי המעביד)¹⁶. גלישת התשלומים לשנה שלאחר שנת ההגשה שנקבעה בחוק (השנה העוקבת לשנת הזכאות) הייתה גבוהה במיוחד בשנת הזכאות 2007, שבה, בתקדים יוצא דופן אושר להגיש תביעות עד סוף ינואר 2009.

17 ההשפעה על הרווחה

מרבית תשלומי המענק (65 אחוזים) הופנו לקבוצות האוכלוסייה החלשות – ערבים, עולים וחרדים (לוח 7). הרוב המכריע שולם למשפחות עם ילדים (87 אחוזים), בעיקר משפחות עם 3 או יותר ילדים. סכומי המענק ששולמו לערבים ולחרדים היו גבוהים יחסית, עקב חלקן הגבוה יחסית של משפחות עם 3 או יותר ילדים באוכלוסיות אלה.

לוח 7: תשלומי המענק לפי קבוצות אוכלוסייה, 2008

(שכירים)

המשקל בתשלום הכללי* (אחוזים)	סה"כ התשלום (אלפי ש"ח)	סכום המענק השנתי (ש"ח)	
	75,155	2,780	כלל המממשים
48	36,359	3,390	זכאים עם 3 או יותר ילדים
39	28,838	2,363	זכאים עם 1 או 2 ילדים
9	7,721	3,118	ערביי מזרח ירושלים
15	11,259	2,967	ערבים (ללא מזרח י-ם)
25	18,686	2,639	עולים משנות ה-90
16	11,926	3,271	חרדים
12	8,508	2,557	אימהות/אבות חד-הוריות/ים
13	9,719	2,445	זכאים בני +55

* ממוצע 2007-2008.

רובם המכריע (77 אחוזים) של מקבלי המענק הם בעלי הכנסה נמוכה מאוד, הנמצאים בשני החמישונים התחתונים בהתפלגות השכירים לפי ההכנסות מעבודה לנפש תקנית במשק בית (לוח 8). לזכאים אלה, שרובם הורים לילדים, הועברו 80 אחוזים מכלל סכומי המענק. לזכאים העניים¹⁸ מהחמישון התחתון שולם מענק גדול יותר הן אבסולוטית והן לנפש תקנית.

¹⁵ מספר התשלומים תלוי בתאריך הגשת התביעה למענק והוא נע בין 2 ל-4 תשלומים.

¹⁶ על המעביד להגיש טופס זה עד סוף חודש מארס לגבי השנה הקודמת, אך פעמים רבות ניתנת אורכה להגשתו. במקרים שבהם לא הוגש הטופס אושר לעובד להציג את טופס 106, שהמעביד חייב למסור לכל עובד וכולל נתונים אלה.

¹⁷ נבחן השיפור ברווחה בעקבות תשלום המענק בלבד, ללא שינויים התנהגותיים. נתוני הפרט שברשותנו הם לשנתיים הראשונות בלבד, שבהן לא היה ניתן לצפות לשינויים התנהגותיים: החוק אמנם התקבל בדצמבר 2007, אך מרבית סכומי המענק שולמו בינואר 2009.

¹⁸ בסיס הנתונים שברשותנו כולל הכנסות מעבודה שכירה בלבד, ולא מאפשר חישוב של תחולת העוני בקרב הזכאים. אך לפי הגדרת הזכאות למקבלי המענק כמעט אין הכנסות אחרות (למעט תשלומי העברה), ואם יש כאלה – הרי לפי החוק הן מקטינות את סכום המענק עד כדי ביטול הזכאות. לכן סביר להניח כי מקבלי המענק הנמצאים בחמישון התחתון, שהכנסתם הממוצעת מעבודה לנפש תקנית היא כ-800 ש"ח, נמצאים גם לאחר הוספת תשלומי ההעברה מתחת לקו העוני, שעמד בשנת הזכאות 2008 על 1,742 ש"ח לנפש תקנית.

לוח 8: התפלגות מקבלי המענק לפי חמישוני ההכנסה מעבודה של השכירים לנפש תקנית.*

משקל הזכאים עם ילדים (אחוזים)	משקל החמישון בסך התשלום (אחוזים)	סך המענק ששולם (אלפי ש"ח)	המענק השנתי (ש"ח)	המענק החודשי כאחוז מההכנסה מעבודה (מחושב לנפש תקנית, אחוזים)	התפלגות מקבלי המענק (אחוזים)	ההכנסה החודשית הממוצעת לנפש תקנית (ש"ח)	חמישוני ההכנסה מעבודה לנפש תקנית
96	44	32,553	3,074	9	39	801	1
85	36	26,716	2,604	6	38	2,095	2
75	16	11,845	2,381	3	19	3,507	3
32	4	2,580	2,167	2	4	5,586	4
-	-	-	-	-	-	13,087	5

* שנת זכאות 2008, שכירים בלבד.